

မိတ်ကူးချို့ချို့ကနုပညာ

NELSON MANDELA

ကမ္ဘာကမမေ့နိုင်သည့်
ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်

နယ်ဆင်မနုဒယ်လား

ငါ့မျိုး

မြန်မာပြန်

အခန်း ၁

ကလေးများ စွာထဲက ကလေးတစ်ယောက်

ရိုလစ်လာလာမန်ဒယ်လားကို တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
ထရန်စကေးမြို့ရှိ ဗီယက်နီရွာတွင် မွေးသည် ။ မန်ဒယ်လား၏ မွေးသ
က္ကရာဇ်မှာ ၁၉၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၁၈ ရက်ဖြစ်သည် ။ သူ၏ နာမည်မှာ ပြ
ဿနာဖန်တီးသူဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည် ။ မန်ဒယ်လား၏ ဖခင် ဟန်ဒရီမှ
သမ်ဘီတော်ဝင်မိသားစု၏ အကြံပေးဖြစ်သည် ။ ဟန်ဒရီသည်
မယားပြိုင်ယူသော ဓလေ့ထွန်းကားသည့် တောင်အာဖရိကတွင် မယား
၄ ဦး ရှိသူဖြစ်သည် ။ ထို့ကြောင့် မန်ဒယ်လားသည် ဟန်ဒရီ၏ သားသ
မီး ၁၃ ဦးတွင် တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်သည် ။ မန်ဒယ်လားသည် ကလေး
များ စွာထဲက ကလေးတစ်ဦးမျှသာ ဖြစ်သည် ။ သားယောက်ျားလေး ၄
ဦးတွင် မန်ဒယ်လားမှာ အငယ်ဆုံးသား ဖြစ်သည် ။ မန်ဒယ်လားသည်
မိသားစုထဲတွင် ကျောင်းနေရသည့် ပထမဦးဆုံးကလေး ဖြစ်သည် ။ မန်
ဒယ်လား၏ အင်္ဂလိပ်နာမည်ဖြစ်သော နယ်ဆင်ကို ဆရာက ပေးခြင်းဖြစ်
သည် ။ တောင်အာဖရိကတွင် ကျောင်းသားများကို
အင်္ဂလိပ်နာမည်များ ပေးခြင်းမှာ ထိုစဉ်က ဓလေ့တစ်ခုဖြစ်သည် ။ က
လေးဘဝတွင် မန်ဒယ်လား၏ ရည်မှန်းချက်များမှာ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပင် ဖြစ်
သည် ။ ထမင်းကောင်းကောင်း စားရရေးနှင့် တုတ်သိုင်းချန်ပီယံဖြစ်
ရေးဟူသော ရည်မှန်းချက်များ သာ ရှိခဲ့သည် ။

မန်ဒယ်လား အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ်တွင် ဖခင်ကွယ်လွန်သွားသည်
။ အားကိုရာမဲ့မဖြစ်စေရန် မန်ဒယ်လားကို သမ်ဘီဘုရင်ခံမိသားစုထဲတွင်
င် အပ်နှံခဲ့လေသည် ။ ထို့ကြောင့် သမ်ဘီဘုရင်၏

အုပ်ချုပ်ရေးနည်းနာများကို ကလေးအရွယ်တွင် ထိတွေ့ခွင့်ရခဲ့သည် ။ မန်ဒယ်လားသည် ခေါင်းဆောင်မှုပညာကို သမ်ဘီဘုရင်ထံတွင် ဆည်းပူးခဲ့ရသည် ။ သူသည် သမ်ဘီဘုရင်ခံ၏ ကောင်စီ အစည်းအဝေးများကို စောင့်ကြည့်ခဲ့သည် ။ ရွာ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲပုံကို လေ့လာခဲ့သည် ။ ရွာရှိအသက်ကြီးသူများက ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းနည်းကို သင်ပေးသည် ။ ထို့ကြောင့် မန်ဒယ်လားသည် နောက်မျိုးဆက်တစ်ခုတွင် ဟီးရိုးတစ်ဦးဖြစ်လာရန် ရည်မှန်းထားခဲ့လေသည် ။ တောင်အာဖရိက နိုင်ငံတွင် လူတန်းစားမညီမျှမှုများကို သူသည် မြင်လာသည် ။ လူနည်းစုဖြစ်သော လူဖြူများက နိုင်ငံရေးအာဏာကို ရယူ၍ လူမည်းလူထု၏ အခြေခံ အခွင့်အရေးများကို ငြင်းပယ်ထားသည့် တောင်အာဖရိက၏ အနေအထားကို သူသည် မြင်ရသည် ။ ဟီရောကောင်းကောလိပ်ကို တက်သည့်အခါတွင် မန်ဒယ်လားသည် လူဖြူလူမည်းခွဲခြားမှုကို ကိုယ်တွေ့ကြုံရလေတော့သည် ။

မကျေလည်မှုများ

ဟီရောတောင်ကောလိပ်ကျောင်းတက်ချိန်တွင် မန်ဒယ်လားသည် အသက် ၁၉ နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်သည် ။ ကောလိပ်တက်ရင်း နိုင်ငံရေးကိုလည်း စိတ်ဝင်စားနေခဲ့သည် ။ ဟီရောတောင်ကောလိပ်တက်ရင်း မန်ဒယ်လားသည် အာဖရိကန် အမျိုးသားကွန်ဂရက် ရှိသည့်သတင်းကို ဦးစွာကြားရသည် ။ အာဖရိကန်အမျိုးသားကွန်ဂရက် (ANC) သည် လူမည်းအာဖရိကသားများ ဘက်မှ ရပ်တည်ပေးသည် ။ အာဖရိကန်လူမည်းတို့ ၏ မဲပေးခွင့်များ ၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်များကို အာဖရိကန် အမျိုးသား

ကွန်ဂရက်က အကာအကွယ်ပေးခဲ့သည်။ ။

ကောလိပ်ကျောင်းပြီးသွားပြီးနောက် မန်ဒယ်လားသည် ဖို့ ဒ်ဟဲယား တက္ကသိုလ်ကို တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ။ ဖို့ ဒ်ဟဲယားတက္ကသိုလ်တွင် ပညာ ဆည်းပူးနေရင်း ဒုတိယနှစ်၌ သူသည် ကျောင်းထုတ်ခံရသည်။ ။ ကျောင်းရှိ စားသောက်ဆိုင်များ တွင် ရောင်းချနေသော အစားအသောက်များ နှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ချိန်တွင် မန်ဒယ်လားသည် ကျောင်းသားများကောင်စီသို့ဝင်ရန် ဖိအားပေးခံရသည်။ ။ ကျောင်းသားကောင်စီသို့ဝင်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သဖြင့် မန်ဒယ်လားသည် ကျောင်းထုတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းမှ ပြန်လာသော မန်ဒယ်လားမှာ စိတ်အပျက်ကြီးပျက်လျက်ရှိသည်။ ။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကို အထင်ကြီးသော မန်ဒယ်လားသည် အဖူးဖီးယန်းကက်ဇနီယန်နီ (Mqhe kezweni) ရွာကို ရှက်ရှက်နှင့် ပြန်လာခဲ့လေသည်။ ။ သူ၏ အုပ်ထိန်းသူဖြစ်သော ဘုရင်ခံမှာ မန်ဒယ်လားကျောင်းထုတ်ခံရသည် ကို ကြားရသဖြင့် ဒေါသချောင်းချောင်း ထွက်သည်။ ။ မန်ဒယ်လားကို အိမ်ထောင်ရက်သားချပေးရန် စီစဉ်လေသည်။ ။ မန်ဒယ်လားသည် ကိုယ်ယူမည့်ဇနီးကို ကိုယ့်ဘာသာရွေးချယ်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်ရာ ဘုရင်ခံက ဇွတ်အတင်း မိန်းမပေးစားမည်ဆိုသောအခါ စိတ်ရှုပ်လာခဲ့ပြီးနောက် ဂျီဟန်နက်စဘတ်ကို ထွက်ပြေးခဲ့လေသည်။ ။

ဂျီဟန်နက်စဘတ်ကိုလာသော ခရီးသည် မန်ဒယ်လားအတွက် စိတ်လှုပ်ရှားစရာ ကောင်းသည်။ ။ ဖခင်ကိုင်ခဲ့သော သေနတ်ဟောင်းကို ယူဆောင်လာသောကြောင့် ဒဏ်ငွေဆောင်ခဲ့ရသည်။ ။ မန်ဒယ်လားသည် အလက်ဇန္ဒရာမြို့တွင် အခြေချခဲ့လေသည်။ ။

သူသည် အာဖရိကန်အမျိုးသားကွန်ဂရက် (ANC) ကို စိတ်ဝင်စားသဖြင့် ၁၉၄၁ တွင် ANC အစည်းအဝေးများကို တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ။ ၁၉၄၄ တွင် ANC က အသစ်ဖွဲ့စည်းသော Youth league (လူငယ်ပေါင်းချုပ်အသင်း) ကို ကူညီစီမံခန့်ခွဲပေးခဲ့သဖြင့် မန်ဒယ်လားသည် နာမည်ထွက်လာခဲ့သည်။ ။ အဆိုပါ လူငယ်အဖွဲ့ချုပ်မှာ အဓိကပါတီဖြစ်သော ANC ထက် ပိုမိုစေ့စပ်သေချာသောကြောင့် အစိုးရနှင့် ပိုမိုထိပ်တိုက်တွေ့သောနည်းကို အသုံးပြုကာ အစိုးရအား ပြင်းပြင်းထန်ထန် အတိုက်အခံလုပ်သည့်နည်းကို ငြင်းပယ်လာခဲ့သည်။ ။ ထိုနှစ်မှာ ပင် မန်ဒယ်လားသည် အက်ဗလင်မေ့စ်ကို လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ။ အက်ဗလင်မေ့စ်သည် သူနာပြုတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး မန်ဒယ်လား၏ မိတ်ဆွေ ဝေါလ်တာဆစ်ဆူလူနှင့်တစ်ဆင့် သိကျွမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ။ မန်ဒယ်လားတို့ ဇနီးမောင်နှံသည် သား ၂ ဦး၊ သမီး ၂ ဦး ထွန်းကားခဲ့သည့်အနက် ကလေးတစ်ဦးမှ မွေးကင်းစအရွယ်တွင် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ။

မန်ဒယ်လားနှင့်ဦး အက်ဗလင်မေ့
လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုစတင်ပေါ်ပေါက်

အသက် ၂၉ နှစ်အရွယ်တွင် မန်ဒယ်လားသည် ANC ပါတီထဲတွင် နာမည်ကြီးနေပြီဖြစ်သည်။ နာမည်ကြီးလာသည် ဆိုသော်လည်း မန်ဒယ်လားသည် ANC ခေါင်းဆောင်စာရင်းတွင် ပါမလာသေးပေ။ သို့ရာတွင် သူသည် ထရန်စဗားပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ANC ပါတီ၏ အမှုဆောင်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသည်။ ။

၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် အစွန်းရောက် အမျိုးသားပါတီသည် အစိုးရအဖွဲ့အ
ဖြစ် ရွေးကောက်ခံရသည် ။ အစိုးရဖြစ်လာသော အမျိုးသားပါတီသည်
လူမျိုးရေးအလိုက် ခွဲခြားဆက်ဆံသော နိုင်ငံရေးစနစ်ကို စတင်အကော
င်အထည်ဖော်တော့သည် ။ ထို့ကြောင့် လူမျိုးရေးခွဲခြားကျယ်ပြန့်လာခဲ့
ကာ အခြားလူမျိုးရေးဆိုင်ရာဥပဒေများကို စတင်ပြဋ္ဌာန်းလာသည် ။
တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသည် လူမည်း တောင်အာဖရိကသားများ အတွ
က် တင်းမာမှုဖြစ်ရာနေရာ၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ရာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် မန်ဒ
ယ်လားက မြင်လာသည် ။ လူမည်းတောင်အာဖရိက သားများ ၏ ရပိုင်
ခွင့်များ သည် ချက်ချင်းတိုက်ခိုက်ခံလာရသည် ။

1937 ငယ်ဘဝ မန်ဒယ်လား

လူမည်းတစ်ဦးချင်းစီသည် လူမျိုးဟူသော အမျိုးအစားဖြင့် ခွဲခြားခံရသည်။ ။ ၎င်းတို့ ခွဲခြားခြင်းကြောင့် ဥပဒေအများ စုမှာ လူမည်း တောင်အာဖရိကသားများကို တရားမဝင် သူများ ဖြစ်လာစေပါတော့သည်။ ။

မနာခံသောပြည်သူများ နှင့် တောင်အာဖရိက

၁၉၅၀ တွင် မန်ဒယ်လားသည် အာဖရိကန်အမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီ (ANC) တွင် အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်ဖြစ်လာသည်။ ။ ထို့အပြင် သူသည် လူငယ်အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ပါ ရွေးချယ်ခံရသည်။ ။ ၁၉၅၂ တွင် မန်ဒယ်လားသည် ANC ပါတီ၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာသည်။ ။ ထိုစဉ်က ANC ပါတီမှာ မူဝါဒများကို သတိထားထုတ်ပြန်လေ့ရှိရာ ယခုအခါ ၎င်းမူဝါဒများ ၏ နေရာတွင် အစိုးရ၏ အမိန့်ကို မနာခံသော ပြည်သူများ ၏ အရေးကိစ္စများက အစားထိုးဝင်ရောက်လာပါ တော့သည်။ ။ လူမျိုးရေးခွဲခြားဆက်ဆံမှုဥပဒေများကို ရာဇဝတ်တရား စီရင်ရေး စနစ်ထဲသို့တမင်သက်သက်ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ။ မန်ဒယ်လားမှာ အစိုးရကို အာခံရေးအစီအစဉ်တွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်လာခဲ့သည်။ ။ ထို့ကြောင့် မန်ဒယ်လားမှာ တောင်အာဖရိကပြည်သူများ ၏ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံလာရလေသည်။ ။ အစိုးရကို အာခံသောလူထု၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာသော မန်ဒယ်လားမှာ တာဝန်ရှိသူများ ၏ စောင့်ကြည့်ခြင်းခံရကာ နောက်ဆုံးတွင် ဖမ်းဆီးခံရလေသည်။ ။ စွဲချက်အတင်ခံရသော မန်ဒယ်လားမှာ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခံရသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လာခဲ့၏။ ။ အကျိုးဆက်မှာ သူသည် ဂျီဟန်နက်စဘတ်မြို့ကနေ ထွက်သွားခွင့် မရှိတော့သကဲ့သို့ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံရေးသမားများ နှင့်လည်း တွေ့ခွင့်မရတော့ပေ။

လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု ဆန့်ကျင်ရေးဟောပြောနေသည့် မန့်ဒယ်လာနှင့် ပြည်သူများ

နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုဖြင့် ဖမ်းဆီးခံရစဉ် တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိလာသည့် မန်ဒယ်လား (ယာမှ တတိယ)

နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှု

တောင်အာဖရိကအစိုးရဘက်ကကြည့်လျှင် အမြဲတမ်းဆူးငြောင့် တစ်ခုကဲ့သို့ဖြစ်နေသော မန်ဒယ်လားသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုဖြင့် စွဲချက်တင် အဖမ်းခံရပါတော့သည်။ ANC ပါတီက လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ဖြစ်သော ဝေါလ်တာဆစ်ဆူလူ၊ အိုလီဗာ တမ်ဘိုတို့ အပါအဝင် အခြားနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် ၁၅၅ ဦးနှင့်အတူ မန်ဒယ်လားသည် အမှုရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ အဆိုပါ နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုကို ၅ နှစ်နီးပါးမျှ စစ်ဆေးခဲ့သည်။ မန်ဒယ်လားသည် ညပိုင်းတွင် ထောင်ထဲ၌ မကြာခဏနေထိုင်နေတတ်ပြီး၊ နေ့ဘက်တွင် သူ၏ ဥပဒေလုပ်ငန်း

တွင် အလုပ်လုပ်နေတတ်သည် ။ သူနှင့် အက်ဗလင်တို့ ၏ အိမ်ထောင်
ရေးမှာ တဖြည်းဖြည်းပြိုကွဲစပြုနေပြီ ဖြစ်သည် ။ ရင်ဆိုင်နေရသော အ
မှုသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ် မေလတွင် အဆုံးသတ်သွားခဲ့ပြီး သူ့အပါအဝင်
အခြားသော တရားခံများ သည် အမှုမှ ကွင်းလုံးကျွတ်လွတ်ခဲ့သည် ။ တ
ရားခံများ အနေဖြင့် အကြမ်းဖက်သောနည်းလမ်းဖြင့် လက်ရှိ အစိုးရပြု
တ်ကျသွားအောင် ဆောင်ရွက်သည့် အထောက်အထားများကို ခိုင်လုံစွာ
မတွေ့ရပါဟု တရားသူကြီးများက စီရင်ချက်ချခဲ့သောကြောင့် မန်ဒယ်
လားအပါအဝင် အခြားနိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ သည် အမှုကနေ လွ
တ်ခဲ့လေသည် ။ နိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်မှုဟူသော စွဲချက်ဖြင့် တရားအ
စွဲခံရသော ANC ပါတီခေါင်းဆောင်များ သည် လည်း ယခုမှ ပင် သက်မ
ချနိုင်ခဲ့တော့သည် ။
